

Blödningsrubbnig - Vid antikonception

Olaga blödning kan vara tecken på patologi som tex genital infektion, cervixdysplasi/cancer eller graviditet, som såklart primärt bör uteslutas.

Endometriebiopsi skall övervägas om kvinnan är ≥ 45 år eller < 45 år med riskfaktorer för endometriecancer, och hon har ihållande blödningsbesvär efter de 3 första månaderna användning av ett nytt preventivmedel, eller vid ändrat blödningsmönster.

Kombinerad hormonell metod (p-piller, p-ring, p-plåster)

Upp till 20% har oregelbundna blödningar. Risken för spotting är högre vid oregelbundet tablettintag och i början av en behandlingsperiod. Initiala stänklödningar försvinner ofta efter 2–3 cykler, i annat fall rekommenderas preparatbyte.

Gestagenmetoder

Gemensamt för alla gestagenmetoder är att blödningsmönstret påverkas och blir oförutsägbart. Jämfört med kombinerade hormonella metoder medför gestagena metoder fler dagar med blödning/spotting, vilket är den vanligaste orsaken till metodbyte.

Minipiller

Vanligt med oförutsägbara blödningar första 3 månaderna. För vissa glesar blödningarna ut sig /amenorré. Efter 12 månaders användning har (över en 3 månaders period) ca: 5/10 glesa småblödningar/amenorré, 4/10 har 3-5 spotting/blödningstillfällen, 1/10 har > 6 spotting/blödningstillfällen och 2/10 har spotting/blödningstillfällen som varar > 14 dagar.

P-stav och mellanpiller

Vanligt med påverkat blödningsmönster första 3 månaderna, därefter blir ca 20% amenorroiska medans övriga fortsatt har oregelbundna blödningar.

P-spruta

Vanligt med påverkat blödningsmönster första 3 månaderna (allt från enstaka spotting till kraftig långvarig blödning). Cirka 12 % är helt blödningsfria efter de första tre månaderna och ca 50% är blödningsfria efter ett år. Vid blödningstrassel kan tätare injektioner testas, tex var 6e vecka.

* Vid amenorre hos användare av mellanpiller och minipiller bör graviditet uteslutas.

Hormonspiral

Levonogestrel: 52 mg (Mirena, Levosert), 19,5 mg (Kyleena), 13.5 mg (Jaydess)
Långdragna småblödningar är vanliga de första 3–6 månaderna. Blödningarna minskar vanligtvis successivt under första året till sparsammare menstruationer. Amenorré är vanligare med mer högdoserad hormonspiral (24% amenorre efter 3 år med Mirena jämfört med 13% med Jaydess).

Utstötning av spiral kan orsaka blödning. Om kvinnan återfår ”normala” menstruationer med hormonspiral bör utstötning eller felaktigt spiralläge misstänkas.

Kopparspiral

Den vanligaste biverkningen vid användning av kopparspiral är riklig menstruationsblödning och dysmenorré. Kopparspiral orsakar ökad blödningsmängd och ofta förlängning av menstruationsperioden med 1-2 dagar. Ibland behov av Tranexamsyra och NSAID. Många kvinnor med kopparspiral rapporterar också sparsam blödning mitt i menstruationscykeln. Utstötning av spiral kan orsaka blödning.

Referenser

FSRH Clinical Effectiveness Unit (CEU), FSRH Clinical Guideline: Problematic Bleeding with Hormonal Contraception (July 2015)

<https://www.fsrh.org/standards-and-guidance/documents/ceuguidanceproblematicbleedinghormonalcontraception/>

www.lakemedelsverket.se/preventivmedel

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare!